

leeuw Schellingwoude 2010

Lezing 30 december

Donderdag **30 december om 14 uur** zal een lezing worden gehouden in het Informatiecentrum Stations-eiland en Noord/Zuidlijn, Stationsplein 7 in Amsterdam. Aan de hand van foto's zal worden verteld waar de leeuwen stonden, wanneer ze vertrokken en waar ze zijn gebleven. Na afloop kan men deelnemen aan een korte wandeling rondom het Centraal Station, onder meer langs plekken waar leeuwen hebben gestaan. De lezing is gratis, maar **meldt u zich a.u.b. wel even aan** bij het Informatiecentrum. Dat kan per telefoon op 020-344 5070 maar ook per e-mail: stationsplein7@nzl.amsterdam.nl

De openingstijden van het Informatiecentrum:

di	21 dec	10 - 17 uur
wo	22 dec	10 - 17 uur
do	23 dec	10 - 17 uur
vr	24 dec	10 - 16 uur
za	25 dec	gesloten
zo	26 dec	gesloten
ma	27 dec	gesloten
di	28 dec	10 - 17 uur
wo	29 dec	10 - 17 uur
do	30 dec	10 - 17 uur
vr	31 dec	10 - 16 uur
za	1 jan	gesloten
zo	2 jan	11 - 16 uur

Mini-expositie van 22 december 2010 tot 2 januari 2011

In het Informatiecentrum Stationseiland en Noord/Zuidlijn op het Amsterdamse Stationsplein zal tijdens de kerstvakantie een kleine expositie te zien zijn over de verdwenen leeuwen van het Centraal Station. Aan de hand van een aantal oude foto's zal de bezoeker kunnen zien waar de leeuwen hebben gestaan. Ook zijn er enkele foto's te bekijken van de

leeuw Vlissingen 2010

huidige verblijfplaats van de leeuwen. Niet van alle 22 leeuwen zullen er actuele foto's zijn. We hebben ze namelijk nog niet allemaal teruggevonden. Van 15 beelden weten we inmiddels waar ze zijn. Naar de zeven ontbrekende leeuwen wordt nog gezocht.

Gelukkig krijgen we nog steeds tips binnen. Soms raak. In maart 2010 vonden we door zo'n tip een leeuw terug in Well. Maar meestal vals. Toch leveren die valse meldingen vaak prachtige beelden van leeuwen op, maar zijn ze helaas niet degenen die wij zoeken. Sommige van die valse leeuwen zijn zó mooi

dat we op onze website een speciale rubriek daarvoor hebben ingericht: de pagina "valse leeuwen" (http://www.leeuwencs.nl/leeuwen_val.php).

U kunt de mini-expositie over de verdwenen leeuwen van het Centraal Station bekijken van **woensdag 22 december 2010 tot zondag 2 januari 2011** (en mogelijk nog iets langer) in het Informatiecentrum Stationseiland en Noord / Zuidlijn.

Het adres van het Informatiecentrum is Stationsplein 7 in Amsterdam, direct naast het Centraal Station. De toegang is gratis.

Attentie:

Let u goed op de openingstijden! Door de feestdagen zijn ze anders dan normaal. U vindt ze hier links.

Oostertoeegang in 1941 (tekening Max Nauta)

Herkomst van leeuw in Schellingwoude

Dit beeld heeft, samen met de leeuw in Amstelveen, tot eind jaren '60 van de 20e eeuw in Buiksloot gestaan. De aannemer Daan van Baarsen (1864-1946) die op de Kromme Waal woonde had de twee leeuwen bij sloopwerkzaamheden op de kop getikt. Hij liet ze vervoeren aan zijn zand- en grintwerf in Buiksloot. Daar belandden ze in 1929 in de voortuin van zijn zoon Willem, die in het huis op de werf woonde. Dit huis stond aan de Kanaaldijk in Buiksloot, langs het Noordhollands Kanaal, vlakbij de krijtmolen d'Admiraal. Eind jaren '60 werd het stuk grond, waarop het huis en het bedrijf van de

1933 Buiksloot

firma D. van Baarsen stonden, onteigend. Alles werd afgebroken. De leeuwen verhuisden circa 1970 mee naar de nieuwbouw van het bedrijf van Van Baarsen aan de Reguleurstraat in tuindorp Oostzaan (dit is een deel van Amsterdam-Noord). In de jaren '80 hield het bedrijf op te bestaan. De twee leeuwen moesten opnieuw verhuizen. Eén van beide leeuwen ging in 1987 naar een kleinzoon van Daan van Baarsen in Amstelveen. De andere kwam terecht in Schellingwoude waar een kleindochter van Daan woont.

De leeuw in Amsterdam Schellingwoude

In de voortuin van een huis aan de Schellingwouderdijk in Schellingwoude (Amsterdam-Noord) staat een leeuw. Die staat daar sinds 1987. Het loodzware beeld werd met een vrachtauto van de Amsterdamse Reguleurstraat naar de Schellingwouderdijk gereden. Met behulp van een kraan werd hij vanaf de dijk naar de veel lager gelegen tuin getild. Daar staat de leeuw nu nog steeds, aan de voet van de dijk. Met zijn kop

gericht op de voordeur van het huis en met zijn rug naar de dijk. Hij bewaakt zo symbolisch de ingang van het huis.

De leeuw draagt het Amsterdamse wapen op het schild, met de drie Andreaskruizen. Er is nooit iets aan gerestaureerd. Het beeld is nog volledig origineel. Het kolengruis van de stoomtreinen, die langs deze leeuw voorbij raasden toen het beeld nog op zijn originele standplaats bij het Centraal Station stond, zit er bij wijze van spreken nog op. Wel heeft men, in de tijd van zijn verblijf (1929-1969) op de zand- en grintwerf in Buiksloot, met cement (waarvan er op die werf genoeg was), enkele beschadigingen provisorisch gerepareerd. Dat gebeurde onder andere met de neus. En rechtsonderaan het schild. Vandaar die witte vlekken. Afgezien van deze kleine reparaties met cement bleef het beeld verder onaangetaast.

Tot enkele jaren terug bevond zich achter het erf de dorpsschool van Schellingwoude. Kinderen kwamen vaak langs de leeuw en liepen dan van de dijk naar beneden, langs de leeuw in de tuin, en zo voort naar school. De school is inmiddels weg en vervangen door nieuwbouwhuizen. Toch gebeurt het nog wel dat volwassenen de leeuw

komen bekijken. Zij waren ooit als kind vanaf de dijk, langs de leeuw naar school gelopen en komen nu om dat hun kinderen te laten zien.

Oude leeuwen in Vlissingen

Al sinds 1909 staan twee Amsterdamse stationsleeuwen in Vlissingen. Alhoewel, Amsterdams? Deze leeuwen staan al 101 jaar aan de Badhuisstraat in Vlissingen, en hebben slechts 33 jaar in Amsterdam op de Westertoegang doorgebracht.

Ze zijn daardoor onderdeel van de geschiedenis van Vlissingen geworden. In de meer dan honderd jaar dat de twee beelden in Vlissingen staan, zijn er vele plaatjes van geschoten. De oudste foto die ons bekend is, dateert uit 1910. De leeuwen

Vlissingen 1910

hadden toen een nog erg gaaf uiterlijk. Door de invloed van de zoute zeewind én vanwege beschietingen tijdens de Tweede Wereldoorlog raakten ze danig verweerd. In 2007 werden ze gerestaureerd.

Meer informatie kunt u vinden op onze website.

Informeel beraad over de Oostertoegang

Op 14 oktober 2010 kwam een klein gezelschap bij elkaar om van gedachten te wisselen over de vraag: wat zijn de mogelijkheden tot herstel van de oorspronkelijke Oostertoegang inclusief terugplaatsing van één of meer leeuwenbeelden? Verschillende partijen waren vertegenwoordigd, waaronder de Stichting Heijmeijer van Heemstede. Deze Stichting legt zich toe op het herstel van het aanzicht van de stad en is bereid terugplaatsing van één of meerdere leeuwen te financieren.

Al vrij snel was duidelijk dat alleen de landhoofden van de viaducten aan de Oostzijde van het Centraal Station in aanmerking komen als plek waar

Stationseiland 2010, Oostertoegang aan de stadskant

eventueel leeuwenbeelden kunnen worden teruggeplaatst. De landhoofden aan de Westertoegang en de Korte Prinsengracht zijn door uitbreiding van het spoor volledig opgeslokt en niet meer vrij te maken. Dit ligt anders aan de Oostertoegang.

Aan de City Inn zijde van de Oostertoegang is nog een klein stukje zichtbaar van het oorspronkelijke in de 19e eeuw door A.L. van Gendt

ontworpen landhoofd van het Oostertoegang spoorviaduct. Aan de zijde van het Centraal Station - zo vermoedt althans het Leeuwengenootschap - is het landhoofd nog in originele staat aanwezig, dat wil zeggen het deel van het landhoofd waar twee leeuwenbeelden hebben gestaan. Dit originele landhoofd is niet zichtbaar omdat het in de jaren

Oostertoegang (City Inn zijde)

Valse leeuwen

Veel mensen blijken met ons mee te zoeken naar de nog ontbrekende 7 leeuwen van het Amsterdamse Centraal Station. Wij zijn daar erg blij mee. Zo nu en dan wordt een leeuw gespot waarvan men vermoedt dat dat wel eens een leeuw zou kunnen zijn van het soort waarnaar wij op zoek zijn. Soms is dat raak. Vaker is het mis. Die laatste meldingen noemen wij "valse leeuwen". Daarvoor hebben we onze website een aparte rubriek ingericht. Daar vermelden we de soms erg fraaie en of bijzondere valse leeuwen. Zo tipte Lida Goede ons over de leeuw in het Nijmeegse Kronenburgpark:

Vals, maar wel erg mooi. Een tijdgenoot van onze leeuwen. Het werd gemaakt in 1886. Onze leeuwen zijn uit 1876.

Steun ons

en word lid van de "Vrienden van de leeuwen". Dat kan al vanaf 10 euro. Vele tientallen particulieren en bedrijven gingen u al voor. Mail ons of bel naar 06 53 682 342.

'70 van de 20e eeuw achter een betonnen bekleding werd weggestopt. Hiervoor zijn 2 aanwijzingen:

1. In 2004 bleek dat het originele landhoofd er aan de kant van het Oosterdokseiland ook nog zat, achter het beton van de jaren 1970. Dus als men het aan die kant niet had gesloopt, is het aannemelijk dat men dat aan de andere kant ook niet heeft gedaan.
2. De contouren van het huidige beton zijn dezelfde als die van het voormalige landhoofd. Er lijkt slechts één logische reden voor deze wat merkwaardige betonnen bult. Men wilde het in de jaren '70 gemoderniseerde viaduct als één geheel in beton vormgeven en heeft aldus het hier aanwezige oorspronkelijke landhoofd achter beton gestopt.

Het gezelschap sprak met elkaar af nader onderzoek te doen en elkaar te informeren over de mogelijkheden tot herplaatsing bij zowel de herinrichting van het Stationsplein als bij de toekomstige Oosterdoksstraat, hoewel dat laatste minder waarschijnlijk lijkt.

Het Stationsplein wordt weer mooi!

Binnenkort komt het Projectbureau Stationseiland met een plan hoe het Stationsplein in te richten. Er zijn al ideeën gelanceerd voor een "Rode Loper" (Rokin-Damrak-Centraal Station). Nu breekt het moment aan dat het Projectbureau zich uitsprekt over de toekomstige inrichting van het Stationsplein. We wachten in spanning af wat het gaat worden. Zo zag het plein er uit door de lens van Jacob Olie anno 1900:

Stationsplein, Jacob Olie ca 1900, bron stadsarchief Amsterdam

De inrichting anno nu is een stuk gecompliceerder geworden met alle verkeersstromen en eisen vanuit de infrastructuur. Maar wie weet komt er een plek vrij voor één of meer leeuwenbeelden...